

Lausunto työryhmän mietinnöstä ehdotukseksi uudeksi valmiuslaiksi

Kaupunginhallitus 09.02.2026
185/00.04.00/2026

Valmistelija: hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa työryhmän mietinnöstä, joka sisältää ehdotuksen uudeksi valmiuslaiksi. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 27.2.2026. Lausuntopyyntö ja lakiehdotus on luettavissa lausuntopalvelu.fi -palvelussa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus varmistaa viranomaisten riittävät toimivaltuudet ja resurssit kansallisen riskiarvion uhkien torjuntaan ja kriisien johtamiseen. Valmiuslain kokonaisuudistuksella tulee hallitusohjelman mukaisesti rakentaa tarvittavat toimivaltuudet kriisien johtamiseen ja varautumiseen siten, että yhteiskunnan toimintaedellytykset turvataan poikkeusoloissa (HO 10.1).

Valtioneuvosto asetti 6.10.2022 kaikkien ministeriöiden ja tasavallan presidentin kanslian edustajista sekä oikeudellisista asiantuntijoista koostuvan työryhmän valmistelemaan valmiuslain kokonaisuudistusta. Työryhmän työn tueksi asetettiin myös eduskuntaryhmien edustajista koostuva parlamentaarinen seurantaryhmä. Työryhmän toimikausi päättyi 30.6.2025.

Valtioneuvosto asetti ajalle 20.11.2025–18.12.2025 uuden työryhmän jatkamaan valmiuslain kokonaisuudistusta valmistelleen työryhmän työtä sisäministeriön esiin nostamien laajamittaiseen maahantuloon liittyvien seikkojen huomioon ottamiseksi. Uuden työryhmän työn pohjana toimi 30.6.2025 toimikautensa päättäneen työryhmän mietintö sekä 21.11.2025 päivätty sisäministeriön muistio, johon sen muutosehdotukset perusteluineen on kirjattu. Työryhmän tehtävänantoon ei kuulunut arvioida muita uudistuksen jatkovalmisteluun liittyviä kysymyksiä. Työryhmä ei ehdottanut muutoksia mietintöön. Sisäministeriö jätti muutosehdotuksensa mietintöön eriävänä mielipiteenä.

Uudistuksen tavoitteena on saattaa valmiuslaki vastaamaan nykyaikaista käsitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja sitä uhkaavista tekijöistä. Tavoitteena on johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä poikkeusolojen hallitsemiseksi oikea-aikaiset päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Työryhmän mietintö sisältää ehdotuksen uudeksi valmiuslaiksi, jolla kumottaisiin voimassa oleva samanniminen laki.

Raision kaupungin lausunnossa olisi hyvä ottaa kantaa erityisesti väestönsiirtoihin liittyviin kirjauksiin. Kuntien näkökulmasta uudistuksen kirjatukset väestönsiirtoihin liittyen (erityisesti § 153 Siirtyneen väestön palvelujen järjestäminen) vaatisi tarkentamista. Nykyisillä kirjauksilla vastuiden rajapinta kuntien ja hyvinvointialueiden välillä jää epäselväksi. Kirjaus ei ota myöskään kantaa kustannustenjakoon kunnan ja hyvinvointialueen välillä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa evästyksensä uuden valmiuslain ehdotuksesta annettavaan lausuntoon ja valtuuttaa hallintojohtajan yhdessä varautumissuunnittelijan kanssa laatimaan lausunnon evästyksen pohjalta.

Päätös